

NÉPLAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Ferenc József-út 28. II. emelet.
Telefon szám: 84.

DEMOKRATIKUS NAPILAP

Előfizetési árak: Egy óra 10— P
Negyedévre 30— P
Félévre 60— P

Segítséget Budapest népének!

Debrecenbe, a Tisztántul fővárosába is elhallatszottak már azok a segélykiáltások, amelyek Budapest lakosságának elesettségét fejezték ki. Mindazok, akik a fővárosból jöttek ide, tragikusan sötét színekkel vázolták Budapest lakosságának halálos nyomorát: az éhínséget, a fenyegető járványveszélyt s a dolgozók fizikai erejének leromlását. E segélykiáltásokat meghallottuk és megértettük itt Debrecenben is. A Magyar Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt Tanácskozó Bizottsága a segítés sürgősségét felismerve hívta össze a pártközi értekezletet.

De megmozdultak a kérdésben leközvetlenebbül érdekelték is. A Budapesti Nemzeti Bizottság egyik kommunista tagjának indítványára a demokratikus pártok képviselőiből bizottság utazott a kormányhoz, hogy feltárja a szörnyű katasztrófát és haladéktalan segítséget kérjen. A budapesti küldöttség ezt a fontos kérdést a debreceni pártközi bizottsággal és a kormánnyal közösen tárgyalta le s úgy hisszük, kedvező eredményei. Budapest közellátási kérdéseinek megoldására a miniszterelnök azonnali hatállyal kormánybiztost nevezett ki.

A pártközi értekezlet feladata megastalan alott, amikor ebben az országos jelentőségű kérdésben alig 24 óra telorgása alatt döntést hozott, Budapest közellátásának ügye a kinevezett kormánybiztos személyében jó kezekben van, a feladat azonban oly óriási, hogy egymagában nem oldhatja meg.

A magyar ipar helyreállításáról, a magyar ipari dolgozók s a főváros népének megsegítéséről van szó s ezt csak az egész magyar nép együttes támogatása biztosíthatja. Budapest ellátásának kérdéseit hatalmas népmozgalom, az egész magyar nép ügyévé kell tenni.

Helyesen jegyezték meg az egyes felszólalók, hogy ebbe a munkába az összes pártokat be kell vonni. Szükség van a helyi Nemzeti Bizottságok támogatására, mert csak az ő politikai irányításuk mellett lehet ezt az akciót kiemelni az eddigi kísérletezések és egyéni akciók elszigeteltségéből s országos, tervszerű, Budapest lakosságának élelmezését hosszú időre biztosító mozgalommá fejleszteni.

A pártközi értekezleten elhangzott egészséges javaslatok minden bizonnyal megteremtik az előfeltételeit annak, hogy a vidéki lakosság a szükséges készleteket a kormánybiztosság rendelkezésére bocsássa. Ha valóban minden erő összefog, a siker nem marad el. Budapest talpraállásának munkája megindulhat.

Vas Zoltán kommunista nemzetgyűlési képviselőt Budapest közellátási kormánybiztosává nevezték ki

Pártközi értekezlet a kormány több tagjának s a Budapesti Nemzeti Bizottság kiküldötteinek részvételével a főváros megsegítésére

Miklós Béla miniszterelnök a közellátásügyi miniszter előterjesztésére, február 15-i hatállyal Vas Zoltán kommunista nemzetgyűlési képviselőt, a Budapesti Nemzeti Bizottság tagját Budapest székesfőváros és vidéke közellátási kormánybiztosává kinevezte.

*

Az Ideiglenes Nemzeti Kormány határozata alapján a miniszterelnök feljogosítja a kormánybiztost, hogy Budapest és vidéke közellátásának, valamint a szükséges üzemanyagok (szén, benzin stb.) biztosítása végett minden olyan rendelkezést, intézkedést megtegyen, amely az élelmiszerek beszerzésére, összegyűjtésére és a Budapestre szállított élelmiszerekkel szétosztására szükséges. *A kormánybiztos szükség esetén a hatáskörébe utalt közellátási bizottsága végett igénybeveheti a megengedett fejadag és szükséges vetőmag meghagyása mellett bárhol és*

bárki birtokában fellelhető élelmiszerkészletet a forgalmi ár megtérítése mellett.

A kinevezett kormánybiztos hatáskörébe tartozik Budapest felesleges lakóinak, elsősorban asszonyoknak, gyermekeknek kihelyezése is.

A miniszterelnök utasítja az összes közigazgatási hatóság vezetőjét, és a minisztériumoknak Budapestben tartózkodó tisztviselőit, hogy a kormánybiztosnak fent körülírt hatáskörben akár közvetlenül, akár közvetve kiadott rendeleteit és utasításait késedelem nélkül teljesítsék.

A főváros lakosságának helyzete

Lapunk szerdai számában beszámoltunk már arról, hogy a Magyar Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt Tanácskozó Bizottsága megbeszélést folytatott a katasztrófális helyzetben lévő Budapest közellátásáról s a kérdés megoldására pártközi értekezlet összehívását javasolta. Ezzel párhuzamosan a Budapesti Nemzeti Bizottságban Vas Zoltán kommunista nemzetgyűlési képviselő indítványozta, hogy a demokratikus pártok tagjából alakult bizottság haladéktalanul utazzék Debrecenbe s tárja a kormány elé az éhínséggel küzdő Budapest lakosságának kéréseit. A két munkáspárt javaslatára összehívott pártközi értekezleten, ennélfogva résztvettek Kossa Istvánnak, a Szakszervezeti Tanács főtitkárának vezetésével a Budapesti Nemzeti Bizottság kiküldöttei is. Az értekezleten a kormány részéről megjelent Miklós Béla miniszterelnök, Faragho Gábor közellátási miniszter, Nagy Imre földművelésügyi miniszter, Valentiny Ágoston igazságügyminiszter, Erdei Ferenc belügyminiszter és Balogh István miniszterelnökségi államtitkár.

Az értekezleten Miklós Béla miniszterelnök üdvözölte a budapesti küldöttséget, majd Bechtler Péter,

segítségük következtében összesen az emberek. Lehetséges állapotnak tartja, hogy amíg Budapest lakossága éhez, Debrecenben a cukrászdákban békebeli süteményt lehet kapni. Kérte a kormányt, tegye magáévá Budapest lakosságának segélykiáltását s haladéktalanul gondoskodjék a segítés módozatairól. *Drahos János*, a Kommunista Párt tagja a csepeli munkásság súlyos helyzetét ismertette.

Faragho Gábor közellátásügyi miniszter ismertette a főispánoktól beérkezett jelentés adatait, hangsúlyozta, hogy vidéken tekintélyes elszállításra váró élelmiszermennyiségek vannak. Maga és a kormány nevében nagy elismeréssel emlékezett meg Békés vármegye főispánjáról, *Szobek Andrásról*, a Magyar Kommunista Párt tagjáról, aki az első, több mint 40 vagon élelmiszerküldeményt juttatta el Budapestre.

Vas Zoltán kommunista nemzetgyűlési képviselő kijelentette, hogy a segítséget megvárni az alaplétfételei, csak erőiesen kell a kérdéshez hozzájárulni. Ismeri a helyzetet s nem is gondol arra, hogy a régi színvonalat biztosítsuk Budapest lakosságának, azt azonban mindenesetre el kell érni, hogy a főváros lakossága minimális kenyérmennyiséghez s egy tál meleg ételhez jusson naponta.

A Magyar Kommunista Párt megbizottjának javaslatai

Révai József, a Magyar Kommunista Párt központi vezetőségének tagja kijelentette, hogy a Magyar Kommunista Párt a pártközi értekezlet összehívását azért kezdeményezte, mert megítélése szerint a kérdés megoldása nem tűr halasztást. Gyorssegély nem oldja meg a kérdést, Budapest ellátását rendszeres terv alapján kell biztosítani hosszú hónapokra. Ha tervszerűen akarunk segíteni Budapestet, rendkívüli hatalommal rendelkező kormányzatot kell létesíteni.

Ahhoz, hogy Budapest lakosságának minimális szükségleteit fedezzük s hogy a város megindulhasson,

sanak, körülbelül 50-60 vagon élelmiszer- és szénküldeményre van szükség naponta. Ennek előteremtése érdekében javasolta, hogy a kormány ellenőriztesse, mi van a beszolgáltatással, tekintetbe véve a háborús pusztítást. Javasolta, hogy a kormány haladéktalanul emelje fel a gabonárakat, mert 40 pengős gabonáron nem lehet készleteket gyűjteni.

Gondoskodni kell arról, hogy az asztagban lévő gabonát kicsépeljék, ha másképp nem, nyilasokból alakított munkásszázadokkal. A hiórlési arányt fleg kell változtatni, vidéken 85, Budapesten 90 százalékban. Meg kell tiltani, hogy a fejadagot tiszta fehér lisztben adják ki; a fejadag egy részét kukoricalisztben kell kiadni. Mindezeknek végrehajtására a Szociáldemokrata Párt megbízottáival egyetértésben javasolja, hogy Budapest közellátásának biztosítására létesítsenek kormánybiztosságot, egy olyan tárcaközi szervet, mely messzemenő felhatalmazással van felruházva. Javasolta, hogy Budapest élelmezési kormánybiztosságává dr. Ries Istvánt a Szociáldemokrata Párt vezetőségének tagját, helyettesévé pedig Vas Zoltánt, a Magyar Kommunista Párt tagját nevezzék ki.

B. Szabó István honvédelmi államtitkár támogatta azt az indítványt, hogy a gabonárakat emelje fel a kormány. Szobek András főispán a Békésmegyei segítő akcióról számolt be.

A készletek gyűjtésébe a Nemzeti Bizottságokat is be kell venni

Balogh István miniszterelnökségi államtitkár felszólalása után Nagy Imre földművelésügyi miniszter kijelentette: legfontosabbnak tartja a mezőgazdasági terményárak telemlését. Ezzel minden kényszerítő intézkedés nélkül elő lehet teremteni a szükséges készleteket. Az elosztás kérdése rendkívül fontos: az adagokat egyenlően kell megállapítani az ország egész területére. A készletek összegyűjtésébe a helyi Nemzeti Bizottságokat is be kell kapcsolni.

Karcszag Imre miniszteri osztálytanácsos szállítási viszonyokról számolt be s kijelentette, hogy az orosz hatóságok a legnagyobb készséggel teljesítik a kormány ilyenirányú kéréseit.

A felszólalások után Miklós Béla miniszterelnök is elismeréssel emlékezett meg Szobek András főispának ezirányban kifejtett munkásságáról.

A pártközi értekezlet a kormánybiztosság felállítására vonatkozó javaslatokat magáévá tette s elhatározta, hogy a tanácskozást csütörtökön délelőtt folytatja.

A pártközi értekezlet csütörtöki ülésén a pártok képviselői közül többen Vas Zoltán kormánybiztosi kinevezését javasolták, melyet az értekezlet el is fogadott.

Vas Zoltán, megköszönve a pártközi értekezletnek iránta megnyilvánult bizalmát, kijelentette, hogy a budapesti delegáció, ugylátszik, nem jött hiába. Pártja, a Magyar Kommunista Párt ebben a nehéz munkában minden erejével támogatni fogja s ezt a támogatást kéri a többi párttól is. A feladat nehéz s keresztlviteléhez minden népi erőt mozgósítani kell.

A szövetséges sajtó a budapesti győzelmet a sztálingrádihoz hasonlítja

A Vörös Hadsereg elfoglalta Schneidemühl és számos sziléziai várost

Moszkva, február 15. A Szovjet Tudósító Iroda jelenti: A budapesti csata a Vörös Hadsereg teljes győzelmével végződött. A csata másfél hónapig tartott.

Parlamentereink aljas legyilkolása után csapataink megindították az ellenséges harcsoportok megsemmisítésére irányuló tervszerű hadműveleteiket.

A német hadvezetőség bekerített csapatainak segítségére akart sietni. Budapesttől északnyugatra nagy páncélos és gyalogos haderőket vont össze, hogy azokat harcban vessék. A támadás előtt felolvasták Hitler következő tartalmu parancsát: „Sok nehézágyúval és nagyszámu repülőgéppel foglak támogatni benneteket.

„A németek Budapesten akartak válaszolni Sztálingrádra“

— Az „Izvesztija“ vezércikke —

Moszkva, február 15. Az „Izvesztija“ vezércikkét közzétette „A szovjet fegyverek újabb diadala, Budapestet bevettük“ címmel.

A német hadvezetőség e csatához nagy és messzemenő reményeket fűzött. A németek Budapesten akartak válaszolni Sztálingrádra. A németek minden oldalról megpróbálták áttörni az ostromzáron. Pénz a fővárosban a halálraítéltek kétségbeesésével védekeztek és az utolsó napokig hangoztatták, Budapest nem fog elesni.

De Budapest mégis elesett. A német fasiszták feláldozták Budapestet esztelen stratégiájuknak. A szovjet hadvezetőség ultimátumot intézett a németekhez, mert meg akarta kímélni a magyar fővárost, annak

Mindent el kell követnünk, hogy felmentsék a Budapesten bekerített német csapatokat. A hadműveleteket személyesen fogom irányítani.“

Tudjuk, hogy ez a német támadás teljes kudarcba fulladt. A szovjet harcosok, az utcai harcok kipróbált mesterei megsemmisítették a bekerített ellenséges harcsoportokat. A budapesti másfél hónapos csata után több mint 122.000 ellenséges katona és tiszt került orosz hadifogságba. A foglyok között van a budapesti német helyőrség parancsnoka is, akit vezérkarával együtt egy szennyvízcsatornában ejtettek foglyul az orosz csapatok.

nagyszerű történelmi értékeit és azt akarták, hogy a város lakosai életbenmaradjanak. De mit érdekelt a németeket a magyar főváros, annak multja és lakóinak sorsa? „Utánunk az özönvíz!“ A németek a háború történelmében példátlanul álló gázzal válaszoltak: megölték a szovjet parlamentereket.

A németeket Budapest elestével újabb csapás érte és ma Budapest sorsában saját sorsukat, Berlin, Königsberg, München és Bécs sorsát látják. Hitler-Németország sorsa eldőlt. A végpusztulás órája már nincs messze. A nagy Sztálin által lelkesített szovjet csapatok a végző győzelem diadalmas napja felé közelednek.

„Sztálingrád óta a legsúlyosabb csapás“

— A „Daily Telegraph“ cikke —

London, február 15. A „Daily Telegraph“ a budapesti felszabadítással kapcsolatban a következőket írja: „Budapesten a németek mintegy 170.000 katonát veszítettek. Sztálingrád óta ez volt a legsúlyosabb csapás, amelyet a németeknek el kellett szenvedniük, sőt teljes mértékben felért a sztálingrádi katasztrófával. Sztálingrádnál a németek hadifoglyokban 90.000, Buda-

pestnél ellenben 127.000 embert veszítettek.

Budapest elvesztése előreláthatólag rendkívül nagy hatással lesz a német népre. A németek mindig nagy jelentőséget tulajdonítottak a magyar fővárosnak, ez látható volt onnan is, hogy a német hadijelentések állandóan a budapesti harcokról számoltak be első helyen.“

Hat német és fasiszta magyar tábornok esett el, illetve hadifogságba került Budapesten

Moszkva, február 15. A Szovjet Tudósító Iroda jelenti: Február hó 14-én Brombergtól északra és északnyugatra csapataink támadásuk eredményeképpen 50-nél több helységet foglaltak el.

Az 1. fehérorosz front csapatai megtörve az ellenség ellenállását, február 14-én

rohammal elfoglalták Schneidemühl városát, fontos közlekedési csomópontot és a németek erős védelmi bástyáját Kelet-Pomerániában.

Előzetes adatok szerint Schneidemühl elfoglalásakor és a körülzárt csapatok megsemmisítésére irányuló

harcokban csapataink több mint 5000 német katonát és tisztet ejtettek fogságba, hatalmas zsákmányra tettek szert; az ellenség halottai között 7000 katonát és tisztet vesztett.

Az 1. ukrainai hadsereg csapatai támadásukat folytatva, harcok közepette

elfoglalták Neustadt, Neusalz, Freystadt, Sprottau, Jauer, Goldberg és Strigau városokat,

fontos vasuti és közlekedési gócpontokat, valamint 200-nál több helységet. Február 13-án az 1. ukrainai front csapatai megszállva ellenséges repülőtereket, 200 érintet-

len ellenséges repülőgépet zsákmányoltak és több mint 2100 hadifoglyot ejtettek.

Utólagos adatok szerint a Budapesten körülzárt ellenséges hadsereget megsemmisítésekor a 2. és 3. ukrain hadsereg csapatai

csupán február 13-án még 12.700 német katonát és tisztet ejtettek fogságba, amelyek nagy része sebesült.

A hadifoglyok között található az 1. magyar hadtest parancsnoka, Hindy vezérezredes, a 2. magyar gyalogos hadosztály parancsnoka, Baumann vezérezredes, Budapest katonai parancsnoka, Czinkes tábornok és Léding német vezérezredes, a 9. SS lovashadosztály parancsnoka. Az elesett tisztek és katonák holtteste között megtalálták a 8. SS lovashadosztály parancsnokának, Rumor vezérezredesnek és a 22. SS lovashadosztály parancsnokának, Sehende vezérőrnagynak holttestét. A körülzárt helyőrség egy része Budapesttől nyugatra fekvő erdőségekbe tört ki, de a szovjet csapatok ismét körülzárták őket, megsemmisítésük folyamatban van.

Borzalmaserejű légitámadások a szászországi hadicélpontok ellen

London, február 15. Az éjjel több mint 1300 bombavető jelent meg Németország felett. Főcélpontjuk Chemnitz gyárváros volt, mely Kelet-Németország védelmének egyik bástyája, az éjszaka folyamán kétszörös bombatámadást szenvedett el. Nagyerejű bombatámadások érték a németországi szintetikus olajtelepeket is Berlint. A legutóbbi 3 órában a szövetségesek több mint 10.000 felszállást hajtottak végre. Tegnap több mint

2250 bombázó közül 1350 nehézbombavető Konyev haderőinek támogatásaképpen ismét támadta Drezdát, Magdeburgot és Chemnitzet.

900 kisérő vadászgép vasuti célpontokat támadott, különféle körzetekben. Drezdát és Magdeburgot az ezelőtti éjszakán angol bombavetőik támadták és Drezdára egymagára 650.000 gyújtóbombát és sokszáz 4 és 2 tonnás rombolóbombát zúdítottak. A támadásokat végrehajtó 1400 gépből csak 6 veszett oda.

Olvasztottlaggyut, parafint magas áron veszek, Széchenyi-u. 22, Gyertyaüzem

Vígyszínház-mozgó
Mulatságos olasz vígjáték
Atida Valt-va!
Leányálmok
Új orosz hirodó! Roosevelt-Churchill találkozó. Tobruki csata. Előadások: d. u. fél 3 és 4 órakor, vasárnap d. e. 11 órakor is.

Főispáni beiktatással kezdődött, de viharbafulladt a törvényhatósági testület első ülése

Debrecen törvényhatósági testülete a tegnapi napon tartotta első ülését. Dr. Miszty Károly megbízott polgármesterhelyettes üdvözölte a megjelenteket és ismertette a törvényhatósági testület összehívásáról szóló miniszterelnöki rendeletet. Ezután bejelentette Öry István főispáni ki nevezését.

A főispán behívása után átvette a gyűlés vezetését. Miszty megbízott polgármesterhelyettes fejezte ki elsőnek jókívánságait a főispáni tiszt betöltéséhez.

Dr. Révész Imre református püspök emelkedett ezután szólásra és köszöntötte a főispánt.

Beszédében kiemelte, hogy újjáépítésünk terve a szabad, független,

demokratikus Magyarország és benne egy megújult Debrecen. Debrecen multja bizonyítja, hogy ez a város tudja, mi a demokrácia. „Minden önállóan gondolkodni és itélni képes ember a köztársaságoknak megfelelő jogokhoz jusszon a közösség ügyeinek intézésében és ez ügyekbe való beleszólásban: a debreceni mult három százados tanulsága szerint ez a demokrácia.” Az újjáépítésben szellemi és testi munkások egyaránt vegyenek részt. A jelszavak uralma véget ért: „Magyar mindenki, aki magyar lelkének hűséges és hiánytalan osztályosa és vállalja a számára így előálló sorsközösség minden következményét, kockázatát és áldozatát.”

A főispán székfoglalója

Öry István válaszolt az üdvözlésekre. Beszédében kifejtette, hogy a főispáni tisztség milyen különleges nehézségeket jelent ma, a bombázásoktól és harcoktól romhalmazz Debrecenben. Mindez a lev. tészlett politikai rendszer és a vezetés következménye.

A háboru elmúlt, kezdődik az építés. Az építőmunka sikerét az biztosíthatja, ha mindenki elvégzi a maga munkáját. Ezért vállaltam a főispáni tisztelet. Pártpolitikai szempont nélkül akarok működni és mindenkor rendelkezésére állok annak, aki demokratikus kérdésekkel hozam fordul.

Programként a kormányrendeleteinek végrehajtását említi, tá-

mogatni kívánja a Nemzeti Bizottságot, és egyenlő feltételeket akar biztosítani a politikai pártoknak.

— Örködni akarok, hogy egyes pártok tulkapasai és a hatósági közegek akadékoskodása ne zavarhassa meg az építő munkát. — Beszéde végén kérte a pártok támogatását.

A törvényhatósági bizottság 3. napirendi pontja a rendőrség újjászervezése, a tiszti és tisztviselői állások betöltésére javaslatlétel és az örszemélyzeti toborzóbizottság megválasztása volt. A főispán a be-terjesztett javaslatot nem tette föl tárgyalásra, hanem bejelentése szerint, mivel a javaslat előkészítése nem történt meg, az ülést bezárta.

Kivonul a főispán és a Kisgazda Párt

Egyöntetű felháborodást vihart váltott ki a közgyűlés berekesztése. A Magyar Kommunista Párt, a Szociáldemokrata Párt és Nemzeti Parasztpárt tagjai egyöntetűen a gyűlés folytatását követelték, mivel a rendőrségi választások kérdése előkészítve a főispán kezében van. Öry István azonban nem volt hajlandó a közgyűlés újbóli megnyitására, hanem eltávozott a gyűlés-

teremből és követte őt a Független Kisgazda Párt is.

A felháborodott törvényhatósági képviselők a főispán távozása után tagjaikból hattagu küldöttséget menesztettek Erdei Ferenc belügyminiszterhez, a gyűlés puccszerű törvényellenes berekesztésének jelentésére. A belügyminiszter azonnal utasítást adott ki a közgyűlés folytatására, ennek azonban a főispán nem tett eleget.

Pártközi értekezlet alakul a közgyűlés

Közben a Magyar Kommunista Párt, a Szociáldemokrata Párt és a Nemzeti Parasztpárt törvényhatósági bizottsági tagjai pártközi értekezleten megtárgyalták a főispán magatartásával kapcsolatos közös álláspontjukat.

A felszólalásokból a három párt közös álláspontjaként kiderült, hogy Öry István magatartását nem kívánják a Független Kisgazda Párt álláspontjával azonosítani, hanem klikkpolitika eredményének minősítik azt. Antalffy József és Kiss József fejtették ki legvilágosabban, hogy a Független Kisgazdapárt nem azonosítható egészében ezzel a magatartással.

A felszólalások megállapították, hogy Öry István egy perccel székfoglalójának azon kijelentése után, hogy pártok felett akar állani, bizonyította, hogy pártérdeket képvisel. A rendőrségi jelölések közül az történt ugyanis, hogy a politikai pártok megbeszélése eredményre nem tudott vezetni, mert a Független Kisgazda Párt kívánságait a

másik, három párt teljesíteni nem tudta. A kérdésben február 14-én Öry István és dr. Lévay Zoltán alarásával egy levelet juttattak el a Magyar Kommunista, Szociáldemokrata és Nemzeti Parasztpárthoz, melyben az a tenyegetés állott, hogy amennyiben a Független Kisgazda Párt kívánságait nem teljesítik, a közgyűléstől kivonulnak. Öry István a főispáni székfoglaló pártpolitikai tevékenységét fejtette ki, holott azelőtt párperccel ígéretet tett, hogy megakadályozza egyes pártok akadékoskodását. Megállapították a felszólalók, hogy az akadékoskodás nem részükről történt.

A pártközi értekezlet végén a belügyminiszter rendelete értelmében elhatározták, hogy egyórai szünettel a félbeszakadt törvényhatósági bizottsági gyűlést folytatják, erről értesítik a főispánt és a távollévő Független Kisgazda Pártot. Dr. Erdős Imre (szoc. dem.) javaslatára határozati javaslatot fogadott el a pártközi értekezlet, melyet alább közlünk.

A pártközi értekezlet határozatai

A Magyar Kommunista Párt, a Szociáldemokrata Párt és a Nemzeti Parasztpártnak Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának tagjai f. hó 15. napján megtartott pártközi értekezletén az alábbi határozatot hozta:

1. A pártközi értekezlet megbélyegzi Öry István főispán azon magatartását, mely szerint Debrecen város törvényhatósági bizottságának mai ülését puccszerűen berekesztette, — annak dacára, hogy a rendőrségi tisztségek betöltésére vonatkozó javaslat megfelelő előkészítés után még lefolyalando lett volna.

2. A főispán ezen magatartása törvényellenes és a komoly munka lehetőségét hátráltatja.

3. Az ilyen magatartás nem felel meg a demokrácia szellemének, mert ez a régi, reakciós rendszer módszere.

4. A főispáni tisztség oly közjogi méltóság, amelynek viselője tiszte gyakorlása alatt pártpolitikai szempontot nem érvényesíthet.

5. A pártközi értekezlet minden tagja át van hatva annak a tudatától, hogy az ország és a város jelenlegi helyzete a legkomolyabb teendők sorozatának sürgős végrehajtását követeli meg a város törvényhatósági bizottságtól.

6. A pártközi értekezlet ugyan ezen indokokból a törvényhatósági bizottság mai ülésének haladéktalan folytatását határozza el.

7. Végül a pártközi értekezlet minden egyes tagja osztatlan bizalmáról biztosítja a magyar belügyminisztert.

8. A jelen határozatot a pártközi értekezlet a magyar belügyminiszterrel s Debrecen város főispánjával közösen rendeli.

A szakszervezeteket a munkásság hatalmas tömegszervezeteivé fejlesztjük

— mondja Kossa István, a Szakszervezeti Tanács főtitkára

A Budapesti Nemzeti Bizottság négytagu küldöttséget indított a kormányhoz Debrecenbe, hogy az éhenhalás előtt álló budapesti lakosság érdekében hathatós és azonnali intézkedést követeljen.

A bizottság vezetője Kossa István, az Országos Szakszervezeti Tanács főtitkára, aki munkatársunk kérdésére az alábbiakban nyilatkozott a budapesti helyzetről.

— Budapest ipari munkásságának soha el nem muló érdeme, hogy azonnal munkához látott. Ahogy utcáról-utcára szabadított fel a Vörös Hadsereg városunkat, úgy kereste fel régi munkahelyét a munkásság és azonnal hozzálépett a romok eltakarításához. Buda ostroma alatt a németek állandóan lötték a pesti részt, de az üzemek legtöbbjében megindult a termelés. *Ablak. sőt sokszor tetőnélküli termekben, dermesztő hidegben, de ott áll a munkás a munkapad mellett.*

Ami élet ma Budapesten van, az elsősorban az önkéntes szervezeti munkásoknak, az általuk alakított Üzemi Bizottságoknak lehet köszönni.

— Ami a szakszervezeteket illeti, az összes szakmák újjáalakultak és megkezdtek működésüket. *A kommunista és a szociáldemokrata munkások közösen megállapodtak abban, hogy a régi vezetéseket nem ismerik el, hanem a választások megejtéséig közös intézőbizottságokat állítanak a szervezetek élére.* Ez meg is történt és ma ezek az intézőbizottságok vezetik az egyes Szövetségeket. A szervezetekbe nagyszámú lépnek be a dolgozók. Egyes szervezetekbe már több tízezer új tag iratkozott be. Különösen jó hatással van a tömegekre a Kommunista Pártnak az a politikája, mely minden téren, ugy a szakszervezetekben is az erők összetartására és megteremtésére helyezi a hangsúlyt. *Ezért nem alakítottunk mi, kommunisták, külön szakszervezeteket, hanem a régiakat fogjuk hatalmas tömegszervezeteikéé kiegészíteni.*

— Végül csak annyit, ha a magyar vidék megérti a Magyar Kommunista Párt és Szakszervezetek felhívását és segíteni fog Budapest

talpraállításában, ha megsegíti az éhezõ Budapestet, akkor a budapesti és környéki gyárak rövidesen el tudják látni a szükséges mezõgazdasági felszereléssel és egyéb ipari cikkekkel az országot.

Budapest megsegítése az elsõ erõpróbája a mezõgazdasági és ipari dolgozók összetõgásának. Ezen túlmenõleg az éhezõ Budapest megsegítése az egész magyar demokráciának egyik legjelentõsebb gyõzelme lesz — fejezte be nyilatkozatát Kossa István, a Szakszervezeti Tanács fõtitkára.

NYILATKOZAT

A KALOT-mozgalm országos fõtitkára nyilatkozatot adott a „Debrecen” címû napi lapnak s többek között a következõket mondta:

„Közvetlen következménye volt, hogy a KALOT-mozgalm is csatlakozott a független Magyarország kiküzdésére szajlajára írõ Függetlenségi Front-hoz.”

E nyilatkozattal kapcsolatban, mint a Budapesten megalakult magyar Függetlenségi Front intézőbizottságának kommunista-párti tagja, a következõket jelentem ki:

A KALOT a Magyar Függetlenségi Fronttal soha semmiféle kapcsolatot nem tartott fenn. A Függetlenségi Frontnak nem volt tagja és még csak a felvételért sem folyamodott soha. Nekem nemcsak a tagságról, hanem a felvételi kérelemről is tudomásom lett volna, mert a felvétel kérdésében az intézőbizottság döntött.

A KALOT fõtitkárának nyilatkozata tehát nem felel meg a valóságnak; nyilvánvalóan azt a célt szolgálja, hogy a mozgalmat a „demokratikus, harcoss mult” emlegetésével erkölcsi és politikai hatalommal ruházza fel s átmentse a demokratikus Magyarország építõ erõi közé. A multnak ilyen „igazolása” nem tesz jó szolgálatot a demokrácia ügyének — bárki részérõl történik is.

Kállai Gyula.

Letartóztatták Bély Alajost, az ifjúság országos vezetőjét

Fiatalságunk árulóját, Németország kiszolgálóját, Bély Alajos vezéréredet letartóztatták. Hivatalos helyen nyert értesítés szerint Bély Alajos vezéréredes a napokban tünt fel Debrecenben, ahol a tisztéket igazoló bizottság feltételeken nyugdíjazta.

Ez a tény a Debreceni Nemzeti Bizottság tudomására jutott, mely a munkásság képviselőinek kezdeményezésére azonnal megerte a szükséges lépéseket, hogy Bély Alajos ne szabaduljon meg büntetlenül. Bély Alajost a debreceni rendőrség letartóztatta.

SAKSZERVEZETI HIREK

Husipari Munkások I Vágóhid, szalámigyár, hentesek, mészárosok vasárnap, február 18-án délelőtt 10 órakor szakszervezeti alakulógyűlést tartanak a Szakszervezeti Székházban, Arany János-utca 2. sz.

Ruházati munkások I (férfi- és nőiszabók, férfi- és női alkalposok, fehérnemű készítő, szűcsök) vasárnap, február 18-án délelőtt fél 9 órakor egygyűlést tartanak a Szakszervezeti Székházban.

Ipartestületi közlemény

Közművesmesterek febr. 17-én, szombaton d. u. 2 órakor szakosztályi ülést tartanak. Rendőrségi palota III. em. 95 sz. szobában. Kéri a tagok pontos megjelenését. Elnökség.

HALÁLOZÁS. Özv. Szabó Lajosné Kremnitzky Eszter 77 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délelőtt 11 órakor lesz a Köztemető ravatalozóterméből. Halálát gyermekein kívül kiterjedt rokonság gyászolja. Lakás: Zrínyi-u. 45. Gebauer temetkezési vállalat.

Kozma Andrásné Suba Mária 58 éves korában elhunyt. Temetése szombaton egy órakor lesz a Köztemető ravatalozóterméből. Gyászolják: Bánatos férje, gyermekei, unokája és a rokonság. Minden kiűn értesítés (gyászlap) helyett. Lakás: Bethlen-utca 5. sz. Gebauer temetkezési vállalat.

Lébedi András szabómester 75 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozóterméből. Halálát feleségén kívül kiterjedt rokonság gyászolja. Lakás: Péterfia-utca 4. Gebauer temetkezési vállalat.

Gyorsírótanfolyam kezdődik Kálvin-tér 6. földszint, a gimnázium V. osztályában add, esütőtűk, szombat d. u. 4-5-ig. Havi tandíj 20 pengő. Bárki jelentkezhet.

Szemeskavet,

cukrot, teavaját a legmagasabb napiárban vesze.

Szabó György

CUKRA ZDA, Piac-utca 37.

APOLLO-MOZI

Eloadások: d. u. 1, fél 3 és 4, vasárnap d. e. 11 órakor is.

Moszkvai éjszakák

Főszereplők: Harry Baur és Annabella

Kisérő műsor: Florida hősei amerikai sportok, Bacagyar rajz-ilm.

Szebeni „Baba”

Márkus Zoltán tánciskolája

szombat-vasárnap délután fél 3 tól nagy ösztáncot tart, kezdő kurzus szombaton 17-én, délután 2 órakor kezdődik.

Vass Zsáküzletből

továbbá Bethlen-u. 42. és Vass Gyuláné Püspöki-palotai lakásokból, valamint gettóbeli, Simonffy-u. 25. lakásból származó ingóságok nyomravezetőit értékek arányában cukornal, zsírral, borral stb. jutalmazom. Vass László, Ferenc J.-át 6., zsáküzlet.

Ujra működik az OTI

Az OTI kerületi pénztára közli, hogy összes ügyviteli csoportjai (segélyezés-járuulékkirovás, járulékelbilités stb.) működésüket Kossuth-u. 21. szám alatt ma-ujra folytatják. A szakrendelések zavaralanul működnek.

A kerületi pénztár felhívja az illetékesek (tagok és munkaadók) figyelmét, hogy a hivatali ügycsoportok a földszinten, a kapu bejárótól jobbra vannak elhelyezve. A rendelőintézet bejáró ajtó az udvarból balra nyílik.

Az emeleti helyiségekben hivatal elhelyezve nincsen és oda polgári egyének be nem éphetnek.

Baleseti és rokkant (öregségi stb.) járadékosok ismét jelentkezhetnek a földszint 19. számú szobában.

SZÍNHÁZ

A Csokonai-színház régi klaszikus operettel, Kálmán Imre sok sikert aratott „Csárdáskirálynő”-jét mutatja be. A debreceni közönség nagy érdeklődéssel várja a szombati bemutatót.

Orvosi hír. Dr. Kálmán György egyetemi orvos (szülész, nőgyógyász) megkezdte rendelését Hajdúszoboszlón, Kossuth-utca 9.

Felelős szerkesztő és kiadó:
DR. TARIKSA ISTVÁN.

Szerkesztő: **RADÓ ISTVÁN.**

Nyomatott a „Szabadság” nyomda- és kiadóvállalat körforgógépén Debrecen, József királyi herceg-utca 16. szám.

Felelős nyomdaigazgató: Mános János.

Magrongált tornyok javítását bárhol vállalom.

Hívásra leutazom.

KATHY IMRE

Hajdúböszörmény,

Méliusz Péter-utca 6 szám.

Csokonai-színház

Ma délután fél 4 órakor

Mit susog a fehér akac?

Operett 3 felvonásban

a bemutató szereplőivel

Jegyrendeítés telefon 110.

APRÓHIRDÉTESEK

ÁLLÁS

Kisfiam mellé intelligens nevelőnőt keresek, aki hétéven reggel felkeltethetné Erdélybe. Je lentkezés Kőlcsey-utca 16. 368

Önállóan dolgozó szabósegédet keresek, özv. Rompáné, Wesselényi-u. 1. sz. 178

LAKÁS

3 szobás modern lakást keresek, központhoz közel, esetleg javítást vállalom, kifogástalan rekamét vásárol Tokés és Horváth foto Simonffy 1.

EGYEB

Veszek férfi, női szövetet, selymet, vásznat, férfi, női ruhát, igazolt tulajdonostól. Papp István textili és divataru üzlet Dégenteld-tér 4. sz. 50

Azok, kik Cserép Sándor látszerésztől szerszámokat, 2 db csiszológépet, üvegviszálógépet, irógépet jogtalanul elvittek, haladéktalanul hozzak vissza. Ezek elhordójának címét már tudom. Szemüvegkereseket és üvegeket magas áron veszek. Cserép látszerész. 274

3 hold barna homok föld, varostól 3 km. műút mellett, jó épülethez azonnal kiadó. Tokés és Horváth foto, Simonffy 1

Modern styl és antik bútorok, reklamiék, egész és fél háló, íróasztalok, nemes, perzsa- és kokuszszőnyegek, hó- és sárcipők nagyvásztékban az ingóságközvetítőben. Ugyanott mindenemű tárgyak vétele (Püspöki palota, Nagytemplommal szemben.)

Órák, ékszerek, aranyat legmagasabb napiáron veszek kolar órák, kosztat-u. 4. 65

Veszek töltőtűket, csavarirónt, tentairónt és minden szakmába vágó dolgokat. — Harmathy könyvkereskedés, Piac-u. 7. 56

Megbízásból a legmagasabb áron veszek aranyat, órák. Blum, Piac-u. 21. 118

Aranyat magasáron veszek Stuzsik, Rákossy J. utca 6. 1173

Eladók és veszek használt férfi és női ruhát, szövet és vásznat, minden mennyiségben. Juhász, Hatvan-u. 29. 503

Denaturáltszeszt iparcérra magas áron veszek. Péterfia-u. 52. Lovász. 1274

Szappanalkaló zsíradékok szappanra becserelek. Nagy szappanos. — Berek-u. 3. 393

Serfőst, szárvasmarhát, juhok legmagasabb napi áron vásárolok. Vadász László, Miklós-u. 43. 303

Angora és gyapjú kártyalást vállalom. Ugyanott gyapjufonal és férfi-pullover állandóan kapható. Eötvös-u. 8. 263

Rekamé, seszlon és egyéb bútorok olcsó eladók. Pacsirta-utca 3. 24

Egy szép világos mély gyermekkosci eladó. — Tancsics Mihály-utca 29. 139

Mozaklapok, Aholitemezékek, fűrészporgácéssal kapható a Debreceni Működgyárnál, — Fürdő-utca 2.

Értékes ágyneműt legszelbben hímezzük. Angorafonalat veszünk. Farvort, Csapó-u. 24. 865

Mindenféle fotóikkal vásárol Berzéki műterem 1250

Debrecenből Gyányi Józsefné keresi férjét és gyermekét családjával és Partli Lónát Budapesten. Azonnali értesítést kérek. 305

Keresem férjemet, Szilágyi Imrét, Bucsaj Erzsébet fiát, aki a Harcsányi gazdaságában — (Elep) szolgált. Aki tud róla, értesítsen. Debrecen, Kigyó-utca 32. alatti 298

Eladó egy férfi sportzakkó középárméretre. — Anyanyulat veszek. Kút-utca 74. F

Eladó tengeri. Csokonai-utca 29. sz. 136

Kérem a megvételre 50 mltér kátránypapírt. — Eötvös-utca 8. 205

Uj és ócska bádoglemezt, sósavat veszek. — Both bádógos, Csapó 56. 133

Férfi gyapjufonalat és gyapjufonalat adok fényűző férfi cipőt. Eötvös-utca 3. 204

Eladó Bodán 372 négy- szögöl szőlő pajtával. — Értekezni MÁV Colónia XXV. 225

Lovát megvételre keresek Mester-utca 21. sz. Szabó. 226

Ajtékat, ablakokat és cserepet veszek, használati is. Hajnal-u. 7. 247

Veszek 1 db. arany nyakláncot kereszttel. — Takács Jenő, Dugovits u. 8. sz. 250

Morvaj Anikának üzeni Budapest, IX. ker. Üllői-út 85. Szabó László életben van, fogságba esett. 210

Köcsény vagy széles-fimmet, mozigépet azonnal veszek. Lehet filmmel is. Cím a kiadóban. 295

Mindenféle fommivót-vállalok, Szappanos-u. 11. A kéményseprőné. 307

Kérem, aki megtalálta özv. Karsaj Józsefné relikviáját, fontos iratokkal, szegény bombafárosult létezők függőle, sziveskedjék beadni Uzsok-utca 7. sz. alatti Japán-üzem. 318

Értesítem Tóth Ferencné Budapest, Rákóczi-út 64. sz. III. 38. ajtó. Marika, apa, gyermekek itt vannak. Jól vagyunk. — Értesítsen Józka, Irénke ott vannak-e? Rapi Ferenc Monostorpályi. 142

Egy konyhaszekrény és egy öntött konyha eladó. Magyar-utca 31. 141

Rózsaszín hálóbutor eladó Miklós-u. 45. 140

Harisnyajavítás, háromból két párt. Piac 32. II. e. 138

Papp János üzemi feleségének Makóra, Paizs-utca 2. sz. alá, életben van és fogságba esett. 211

Özv. Pérezi Sándorné keresi fiát Perezi Sándort, október 23-án elvitték munkára, aki tud róla valamit, értesítse aggdó szüleit. Szikszay-utca 13. 216

Özv. Varga Lajosné keresi a menyét és hét unokáját, aki tud róla valamit értesítse aggdó nagyanyját. Virág-u. 9. 215

Aki tud az 56-os szőlőnoki utazók 2-ik zászlóaljából, 1944. sz. 344. számú V. 344. nagyon kérem legyen szives értesíteni levélben vagy személyesen. Cím: Molnár M. Gdolina, Debrecen, Nyil-u. 140. 208

Elvesztettem Szepes — Óri-düllőben bukszámat, Szilágyi Istvánné névre szóló irattal. Megtalálóját pénzt farsa meg magának, irtokat adja le Bethlen-utca 12. sz. 293

Figyelem! Könnyű fuvar, vagy személyek szállítását egyetemre, esetleg vidékre, fűdereskoscsival elvállalom. Teleki-u. 41. 160

Fűrógép eladó Hatvan-utca 41. 268

Aki tud valamit a debreceni 15. javítóműhely szerelő munkásairól, akik Székesfehérvárra mentek. Lehet szives értesíteni Ilágyi Anikát aggdó szüleit feleségét, Debrecen, Nyil-utca 140. sz. 209

Keresem két fiamat, Szilágyi István híd. örmestert, kérem bajtársaimat D-841. különösen Gáll századost és Galgócy honvédet, kinek édesanyja leányneve Páll Lidia, keresem Szilágyi József híd. szakvezetőt Z-558. Kérem bajtársait, akik tudnak róla értesítsék aggdó édesanyját özv. Szilágyi Istvánné. Debrecen, Veres-u. 9. 228

Ki tud róla? Katona Imre 6. élemező honvéd I. sz. elment Debrecenből 1944 okt. 17-én. Adjon életjelt magáról, vagy ha tud róla valaki, értesítse feleségét Katona Imréné Nyulás-telep, Vitézu. 5. 246